

Lektury dla klas liceum i technikum po szkole podstawowej

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
Lektury obowiązkowe	
<p><i>Biblia</i>, w tym fragmenty Księgi Rodzaju, Księgi Hioba, Księgi Koheleeta, Pieśni nad Pieśniami, Księgi Psalmów, Apokalipsy wg św. Jana;</p> <p>Jan Parandowski <i>Mitologia, część I Grecja</i>;</p> <p>Homer <i>Iliada</i> (fragmenty), <i>Odyseja</i> (fragmenty);</p> <p>Sofokles <i>Antygona</i>;</p> <p>Horacy – wybrane utwory;</p> <p><i>Bogurodzica; Lament świętokrzyski</i> (fragmenty); <i>Legenda o św. Aleksym</i> (fragmenty); <i>Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i> (fragmenty);</p> <p><i>Kwiatki świętego Franciszka z Asyżu</i> (fragmenty);</p> <p><i>Pieśń o Rolandzie</i> (fragmenty);</p> <p>Gall Anonim, <i>Kronika polska</i> (fragmenty);</p> <p>Dante Alighieri <i>Boska komedia</i> (fragmenty);</p> <p>Jan Kochanowski – wybrane pieśni, w tym: <i>Pieśń IX ks. I, Pieśń V ks. II</i>; psalmy, w tym <i>Psalm 13, Psalm 47</i>; <i>tren IX, X, XI, XIX; Odprawa postów greckich</i>;</p> <p>Piotr Skarga <i>Kazania sejmowe</i> (fragmenty);</p> <p>wybrane wiersze następujących poetów: Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn, Mikołaj Sep-Szarzyński;</p> <p>Jan Chryzostom Pasek <i>Pamiętniki</i> (fragmenty);</p> <p>William Szekspir <i>Makbet, Romeo i Julia</i>;</p> <p>Molier <i>Skąpiec</i>;</p> <p>Ignacy Krasicki <i>Hymn do miłości ojczyzny</i>, wybrane satyry;</p> <p>Franciszek Karpiński – wybór sielanek i liryki</p>	<p>Utwory określone dla zakresu podstawowego, a ponadto:</p> <p>Arystoteles <i>Poetyka, Retoryka</i> (fragmenty);</p> <p>Platon <i>Państwo</i> (fragmenty);</p> <p>Arystofanes <i>Chmury</i>;</p> <p>Wergiliusz <i>Eneida</i> (fragmenty);</p> <p>św. Augustyn <i>Wyznania</i> (fragmenty);</p> <p>św. Tomasz z Akwinu <i>Summa teologiczna</i> (fragmenty);</p> <p>François Rabelais <i>Gargantua i Pantagruel</i> (fragmenty);</p> <p>Michel de Montaigne <i>Próby</i> (fragmenty);</p> <p>Jan Kochanowski <i>Treny</i> (jako cykl poetycki);</p> <p>William Szekspir <i>Hamlet</i>;</p> <p>wybrane utwory poetyckie z romantycznej literatury europejskiej, w tym wybrane wiersze angielskich poetów jezior;</p> <p>Juliusz Słowacki <i>Lilla Weneda</i>;</p> <p>Cyprian Kamil Norwid <i>Bema pamięci żałobny rapsod, Fortepian Szopena, Czarne kwiaty</i> (fragmenty), <i>Promethidion</i> (fragmenty);</p> <p>realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (Honoré de Balzac <i>Ojciec Goriot</i> lub Charles Dickens <i>Klub Pickwicka</i>, lub Mikołaj Gogol <i>Martwe dusze</i>, lub Gustaw Flaubert <i>Pani Bovary</i>);</p> <p>Stanisław Wyspiański <i>Noc listopadowa</i>;</p> <p>Franz Kafka <i>Proces</i> (fragmenty);</p>

<p>religijnej;</p> <p>Adam Mickiewicz <i>Oda do młodości</i>; wybrane ballady, w tym <i>Romantyczność</i>; wybrane sonety z cyklu <i>Sonety krymskie</i> oraz inne wiersze; <i>Konrad Wallenrod</i>; <i>Dziady cz. III</i>;</p> <p>Juliusz Słowacki <i>Kordian</i>, wybrane wiersze, w tym <i>Grób Agamemnona</i> (fragmenty), <i>Testament mój</i>;</p> <p>Zygmunt Krasiński <i>Nie-Boska komedia</i>;</p> <p>Cyprian Kamil Norwid – wybrane wiersze;</p> <p>Bolesław Prus <i>Lalka</i>, <i>Z legend dawnego Egiptu</i>;</p> <p>Eliza Orzeszkowa <i>Gloria victis</i>;</p> <p>Henryk Sienkiewicz <i>Potop</i>;</p> <p>Adam Asnyk – wybór wierszy;</p> <p>Fiodor Dostojewski <i>Zbrodnia i kara</i>;</p> <p>wybrane wiersze następujących poetów: Jan Kasprówic, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff;</p> <p>Stanisław Wyspiański <i>Wesele</i>;</p> <p>Władysław Stanisław Reymont <i>Chłopi</i> (tom I – <i>Jesień</i>);</p> <p>Stefan Żeromski <i>Rozdziobią nas kruki, wrony...</i>, <i>Przedwiośnie</i>;</p> <p>Witold Gombrowicz <i>Ferdydurke</i> (fragmenty);</p> <p>wybrane wiersze następujących poetów: Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Kazimiera Iłłakowiczówna, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Gajcy;</p> <p>Tadeusz Borowski <i>Proszę państwa do gazu</i>, <i>Ludzie, którzy szli</i>;</p> <p>Gustaw Herling-Grudziński <i>Inny świat</i>;</p> <p>Hanna Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i>;</p> <p>wybrane wiersze następujących poetów:</p>	<p>Michaił Bułhakow <i>Mistrz i Małgorzata</i>;</p> <p>Stanisław Ignacy Witkiewicz <i>Szewcy</i>;</p> <p>Bruno Schulz – wybrane opowiadania z tomu <i>Sklepy cynamonowe</i>;</p> <p>Tadeusz Konwicki <i>Mała apokalipsa</i>;</p> <p>Jorge Luis Borges – wybrane opowiadanie;</p> <p>Janusz Głowacki <i>Antygona w Nowym Jorku</i>;</p> <p>Sławomir Mrozek – wybrane opowiadania;</p> <p>wybrane eseje następujących autorów: Jerzy Stempowski, Gustaw Herling-Grudziński, Zbigniew Herbert, Zygmunt Kubiak, Jarosław Marek Rymkiewicz (co najmniej po jednym utworze);</p> <p>wybrane teksty z aktualnych numerów miesięczników oraz kwartalników literackich i kulturalnych.</p>
---	---

<p>Stanisław Baliński – wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Kazimierz Wierzyński – wybrane wiersze z okresu emigracyjnego, Czesław Miłosz, w tym wybrane wiersze z tomu <i>Ocalenie</i> oraz <i>Traktat moralny</i> (fragmenty), Tadeusz Różewicz, Miron Białoszewski, Jarosław Marek Rymkiewicz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, w tym wybrane wiersze z tomów <i>Pan Cogito</i> oraz <i>Raport z oblężonego Miasta</i>, Halina Poświatowska, Stanisław Barańczak, Jan Polkowski, Wojciech Wencel;</p> <p>Albert Camus <i>Dżuma</i>;</p> <p>George Orwell <i>Rok 1984</i>;</p> <p>Józef Mackiewicz <i>Droga donikąd</i> (fragmenty);</p> <p>Sławomir Mrożek <i>Tango</i>;</p> <p>Marek Nowakowski <i>Raport o stanie wojennym</i> (wybrane opowiadanie); <i>Góra „Edek”</i> (z tomu <i>Prawo prerii</i>);</p> <p>Jacek Dukaj <i>Katedra</i> (z tomu <i>W kraju niewiernych</i>);</p> <p>Antoni Libera <i>Madame</i>;</p> <p>Andrzej Stasiuk <i>Miejsce</i> (z tomu <i>Opowieści galicyjskie</i>);</p> <p>Olga Tokarczuk <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> (z tomu <i>Gra na wielu bębenkach</i>);</p> <p>Ryszard Kapuściński <i>Podróże z Herodotem</i> (fragmenty);</p> <p>wybrane utwory okresu stanu wojennego;</p> <p>powojenna piosenka literacka – wybrane utwory Jacka Kaczmarskiego, Wojciecha Młynarskiego, Agnieszki Osieckiej oraz wybrane teksty Kabaretu Starszych Panów, a także utwory w wykonaniu Ewy Demarczyk.</p>	
<p>Lektury uzupełniające W każdej klasie obowiązkowo dwie pozycje książkowe w całości lub we fragmentach, na przykład:</p>	
<p>Sofokles <i>Król Edyp</i>;</p> <p>Mikołaj z Wilkowiecka <i>Historyja o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim</i> (fragmenty);</p>	<p>Erazm z Rotterdamu <i>Pochwała głupoty</i> (fragmenty);</p> <p>Tomasz Morus <i>Utopia</i> (fragmenty);</p>

<p><i>Kronika Książąt Polskich</i>, oprac. Jerzy Wojtczak-Szyszkowski;</p> <p><i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (fragmenty);</p> <p>Giovanni Boccaccio <i>Sokół</i>;</p> <p>Mikołaj Rej <i>Żywot człowieka poczciwego</i> (fragmenty);</p> <p>Andrzej Frycz Modrzewski <i>O poprawie Rzeczypospolitej</i> (fragmenty);</p> <p>Miguel de Cervantes y Saavedra <i>Przemysłny szlachcic Don Kichote z Manczy</i> (fragmenty);</p> <p>Wespazjan Kochowski <i>Psalmodia polska</i> (wybór psalmów);</p> <p>Wacław Potocki <i>Transakcja wojny chocimskiej</i> (fragmenty z części I);</p> <p>Ignacy Krasicki <i>Monachomachia</i> (fragmenty);</p> <p>Stanisław Trembecki, Franciszek Kniaźnin – wybrane utwory;</p> <p>Jędrzej Kitowicz <i>Opis obyczajów za czasów panowania Augusta III</i> (fragmenty);</p> <p>Julian Ursyn Niemcewicz <i>Powrót pośta</i>;</p> <p>Stanisław Staszic <i>Przestrogi dla Polski</i> (fragmenty);</p> <p>Juliusz Słowacki <i>Beniowski</i> (fragmenty), <i>Listy do Matki</i> (fragmenty);</p> <p>Aleksander Fredro <i>Śluby panieńskie</i>;</p> <p>Johann Wolfgang Goethe <i>Cierpienia młodego Wertera</i> (fragmenty), <i>Faust</i> (fragmenty);</p> <p>George Byron <i>Giaur</i> (fragmenty);</p> <p>Adam Mickiewicz <i>Dziady</i> cz. IV;</p> <p>Eliza Orzeszkowa <i>Nad Niemnem</i>;</p> <p>Maria Konopnicka – wybór wierszy;</p> <p>Stefan Żeromski <i>Echa leśne</i>, <i>Ludzie bezdomni</i>;</p>	<p>Pedro Calderon de la Barca <i>Życie snem</i>;</p> <p>Wolter Kandyd, czyli <i>optymizm</i> (fragmenty);</p> <p>Jean Jacques Rousseau <i>Nowa Heloiza</i> (fragmenty);</p> <p>wybrane utwory epickie okresu romantyzmu: Józef Ignacy Kraszewski <i>Stara baśń</i>, Victor Hugo <i>Nędznicy</i>, Edgar Allan Poe – wybrane opowiadanie; Henryk Rzewuski <i>Pamiętki Soplicy</i> (fragmenty);</p> <p>Władysław Stanisław Reymont <i>Chłopi</i> (tom II – Zima);</p> <p>Aldous Huxley <i>Nowy wspaniały świat</i>;</p> <p>Gabriela Zapolska <i>Moralność pani Dulskiej</i>;</p> <p>Gustaw Herling-Grudziński <i>Wieża</i>;</p> <p>Florian Czarnyszewicz <i>Nadberezyńcy</i>;</p> <p>Bohumil Hrabal – wybrane opowiadania;</p> <p>Wiesław Myśliwski <i>Widnokrąg</i>;</p> <p>Julian Strykowski <i>Austeria</i>;</p> <p>Umberto Eco <i>Imię róży</i>;</p> <p>Zofia Kossak-Szczucka <i>Błogosławiona wina</i>;</p> <p>Ferdynand Antoni Ossendowski <i>Mocni ludzie, Ludzie, zwierzęta, bogowie</i>;</p> <p>Krystyna Lubieniecka-Baraniak <i>Gdy brat staje się katem</i>;</p> <p>wybrane wiersze poetów polskich i obcych;</p> <p>wybrana powieść polska i obca z XX lub XXI wieku;</p> <p>wybrany dramat polski i obcy z XX lub XXI wieku;</p> <p>Jan Paweł II <i>Przekroczyć próg nadziei</i> (fragmenty), <i>Tryptyk rzymski</i>, <i>Pamięć i tożsamość</i> (fragmenty), <i>Fides et ratio</i> (fragmenty);</p> <p>Karol Wojtyła <i>Przed sklepem jubilera</i>;</p>
---	---

<p>Zofia Nałkowska <i>Granica</i>;</p> <p>Tadeusz Peiper – wybór wierszy;</p> <p>Joseph Conrad <i>Lord Jim</i>;</p> <p>Anna Kamieńska, Anna Świrszczyńska, Julia Hartwig, Stanisław Grochowiak, Ryszard Krynicki, Edward Stachura, Adam Zagajewski – wybór wierszy;</p> <p>Kazimierz Moczarski <i>Rozmowy z katem</i> (fragmenty);</p> <p>Zofia Nałkowska <i>Przy torze kolejowym</i> (z tomu <i>Medaliony</i>);</p> <p>Witold Pilecki <i>Raport Witolda</i>;</p> <p>Wiesław Kielar <i>Anus mundi</i>;</p> <p>Jan Józef Szczepański <i>Święty</i>;</p> <p>Zofia Kossak-Szczucka <i>Pożoga. Wspomnienia z Wołynia 1917–1919</i>;</p> <p>Tadeusz Różewicz <i>Kartoteka</i>;</p> <p>Józef Czapski <i>Na nieludzkiej ziemi</i> (fragmenty);</p> <p>Leopold Tyrmand <i>Dziennik 1954</i> (fragmenty);</p> <p>Jarosław Iwaszkiewicz – wybrane opowiadanie;</p> <p>Stanisław Lem <i>Wizja lokalna</i>;</p> <p>John R.R. Tolkien <i>Władca pierścieni. Drużyna pierścienia</i>;</p> <p>Samuel Beckett <i>Czekając na Godota</i>;</p> <p>Friedrich Dürrenmatt <i>Wizyta starszej pani</i>;</p> <p>Eugène Ionesco <i>Lekcja</i></p> <p>lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.</p>	<p>Stefan Wyszyński <i>Zapiski więzienne</i>;</p> <p>Paweł Zuchniewicz <i>Ojciec wolnych ludzi. Opowieść o Prymasie Wyszyńskim</i></p> <p>lub inne utwory literackie wybrane przez nauczyciela.</p>
Zalecane dzieła teatralne i filmowe	
<p><i>Amadeusz</i>, reż. Miloš Forman;</p> <p><i>Dekalog</i>, reż. Krzysztof Kieślowski, wybrane filmy z cyklu;</p>	

Dziady, reż. Konrad Swinarski;
Elektra, reż. Piotr Chołodziński;
Emigranci, reż. Kazimierz Kutz;
Kartoteka, reż. Krzysztof Kieślowski;
Kordian, reż. Jerzy Englert;
Lawa. Opowieść o „Dziadach” Adama Mickiewicza, reż. Tadeusz Konwicky;
Moralność pani Dulskiej, reż. Tomasz Zygadło;
Nad Niemnem, reż. Zbigniew Kuźmiński;
Noc listopadowa, reż. Andrzej Wajda;
Noce i dni, reż. Jerzy Antczak;
Rewizor, reż. Jerzy Gruza;
Rękopis znaleziony w Saragossie, reż. Wojciech Jerzy Has;
Iwona, księżniczka Burgunda, reż. Zygmunt Hübner;
Sanatorium pod Klepsydrą, reż. Wojciech Jerzy Has;
Śluby panieńskie, reż. Andrzej Łapicki;
Wizyta starszej pani, reż. Jerzy Gruza;
Ziemia obiecana, reż. Andrzej Wajda;
Przerwanie działań wojennych, reż. Juliusz Machulski.

Teksty polecane do samokształcenia

Słownik 100 tysięcy potrzebnych słów, red. Jerzy Bralczyk;
Jan Białostocki *Sztuka cenniejsza niż złoto. Opowieść o sztuce europejskiej naszej ery*;
Jan Błoński *Język właściwie użyty. Szkice o poezji polskiej drugiej połowy XX wieku*;
Grażyna Borkowska *Pozytywiści i inni*;
Człowiek Grecji, red. Jean-Pierre Vernant;
Człowiek renesansu, red. Eugenio Garin;
Włodzimierz Dłubacz *O kulturę filozofii*;

Umberto Eco *Sztuka i piękno w średniowieczu*;

Karol Estreicher *Historia sztuki w zarysie*;

Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce, red. Katarzyna Kłosińska;

Keith Houston *Książka. Najpotężniejszy przedmiot naszych czasów zbadany od deski do deski*;

Johan Huizinga *Jesień średniowiecza*;

Jacques Le Goff *Człowiek średniowiecza*;

Czesław Jaroszyński, Piotr Jaroszyński *Kultura słowa. Podstawy retoryki klasycznej*;

Piotr Jaroszyński *Człowiek i nauka. Studium z filozofii kultury*;

Karl Jaspers *Idea uniwersytetu*;

Władysław Kopaliński *Słownik mitów i tradycji kultury*;

Teresa Kowalik, Przemysław Słowiński *Królewski dar. Co Polska i Polacy dali światu*;

Jacek Kowalski *Niezbędnik Sarmaty*;

Jakub Z. Lichański *Retoryka. Historia – teoria – praktyka*, t. 1 i 2;

Tadeusz Lubelski *Historia kina polskiego. Twórcy, filmy, konteksty*;

Jan Miodek *Słownik ojczyzny polszczyzny*;

Anna Nasiłowska *Literatura okresu przejściowego 1975–1996*;

O polską kulturę humanistyczną. Z Mieczysławem Albertem Krąpcem OP rozmawia Piotr Stanisław Mazur;

Maria Ossowska *Ethos rycerski i jego odmiany*;

Popularna encyklopedia mass mediów, red. J. Skrzypczak;

Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów, red. Edyta Bańkowska, Agnieszka Mikołajczuk;

Zbigniew Raszewski *Krótką historia teatru polskiego*;

Teresa Skubalanka *Historyczna stylistyka języka polskiego. Przekroje*;

Stanisław Stabryła *Starożytna Grecja*;

Anna Świderkówna *Hellenika. Wizerunek epoki od Aleksandra do Augusta; Rozmowy o Biblii*;

Wielka encyklopedia Polski, t. 1. i 2.;

Władysław Tatarkiewicz *Historia filozofii; Dzieje sześciu pojęć; Droga przez estetykę*;

Mieczysław Tomaszewski *Muzyka w dialogu ze słowem. Próby, szkice, interpretacje;*

Lidia Winniczuk *Ludzie, zwyczaje, obyczaje starożytnej Grecji i Rzymu.*

W sprawie lektur do wyboru należy skontaktować się z polonistą uczącym daną klasę.